

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Bakgrunn for nedsettelse av ekspertgruppen og oppdraget

Det globale utfordringsbildet knyttet til NCD er beskrevet av Verdens helseorganisasjon (WHO): Av 57 millioner dødsfall globalt i 2008 er 36 millioner, eller 63 % på grunn av NCD. I følge WHOs brede definisjon av sykdomsgrupper er NCD alt som ikke omfattes av verken overførbare sykdommer eller ulykker. FNs høynivåmøte om NCD avgrenset problemstillingen til kun å omhandle de fire sykdomsgruppene hjerte/karsykdommer, kreft, kroniske luftveissykdommer og diabetes.

WHO anslår at det mellom 2010-2020 vil være en økning globalt på 15 %, til 44 millioner dødsfall relatert til NCD.

Norge har arbeidet med NCD i WHO-sammenheng over lengre tid. Det foreligger en bestilling fra FNs Generalforsamling hvor WHO blant annet er bedt om å utvikle et globalt rammeverk for overvåking av NCD med mål og indikatorer. Det skal arrangeres et medlemslandsmøte i regi av WHO i oktober 2012 hvor dette arbeidet skal ferdigstilles.

Norsk helse- og utenriksforvaltning har bidratt aktivt i prosessen med å utvikle globale mål og indikatorer for NCD. Under årets helseforsamling (WHA65) vedtok medlemslandene et globalt mål om å redusere prematur mortalitet som følge av NCD med 25 % innen 2025.

Medlemslandene og WHO har med dette satt et meget ambisiøst mål for å takle NCD utfordringen og satt folkehelse på en global og nasjonal agenda. Dette reiser spørsmålet om hvordan Norge skal følge opp nasjonalt, blant annet innenfor arbeidet med tverrdepartemental folkehelsestrategi, oppfølgingen av folkehelseloven og innenfor arbeidet i helsetjenesten generelt.

I dette arbeidet er det behov for følgende grunnlagsinformasjon (ekspertgruppens mandat):

- WHO har sett på dødsfall under 60 år og 70 år for å beskrive prematur mortalitet. Er dette en relevant avgrensning i alder for det norske samfunnet?
  - Hva er situasjonen i Norge, hvor mange for tidlige dødsfall har man i Norge i dag og hva kan tilskrives NCD? Det er ønskelig med en framskrivning fram til 2025, herunder en forklaring av hva som kan tilskrives demografiske endringer.
  - Oversikt over kostnadseffektive tiltak som kan bidra til å redusere prematurmortalitet som følge av NCD.
-